

„BĚCHOVICE“: tradice, kult i motivace

Ústecké vydavatelství European Science and Art Publishing představilo na letošních „Běchovicích“ knihu Miloše Bednáře o tomto slavném závodě české atletiky. Je poněkud tristní, že po 114 letech historie tohoto unikátního podniku jde fakticky o první knihu, která mu je zasvěcena ...

Bibliografové budou mít poněkud potíže při jejím tematickém zařazení: je sportovní historií, atletickou statistikou, sociologickým rozborem životního stylu závodníků i psychologickým ponorem do jejich motivace. Nu, a protože autor učí na FTVS filosofii a etiku, nemůže chybět ani tato dimenze sportu obecně, atletiky zvláště a vytrvaleckého běhání zejména.

Kniha není kronikou závodu, přesto je jejích 122 stran historií nemálo prostoupeno. Autor mluví o „tresti“ historie, která se mu transformovala zejména do podoby tradice – ať už té „velké“, díky které závod přežil všechna protivenství a uchoval si unikátní nepřerušenosť, tak i „malé“, čímž je míněna tradice osobní či rodinná. Přesto nalezne historik v knize jeden objev, kterým je nález pramene, potvrzujícího konání závodu i v roce 1902 (což bylo zpochybňováno).

Milovník sportovních statistik a zejména těch atletických nebude rozhodně zklamán: autor je budoval podle vlastních slov cca 30 let a podařilo se mu shromáždit unikátní soubor dat. V knize tak najdeme nejen přehled 50 nejlepších výkonů v historii (mužů i žen), ale ve

stejně šíří i nejlepší výkony veteránů včetně např. tabulky běžců starších 80 let, asi nejvíce sledovaného přehledu „věrných“ (20 účastí a více), sestavení rodinných „rekordů“ apod. Rozfázování výkonnosti dokonce po jednom roce věku s uvedením vždy tří nejlepších v historii závodu (v intervalu 40 – 88 let) umožnilo sestavit graf (s. 51), který je výmluvným svědectvím poklesu výkonnosti v relaci k věku.

Autor zjevně fandí celoživotnímu sportování a „Běchovice“ považuje – díky neměnné trati – za dobrý test, jak na tom jsme (a jak vzdorujeme třeba i smrti...). V této perspektivě považuje za „krále Běchovic“ nikoli třeba sedminásobného vítěze Róberta Štefka, ale muže, který vyhrál všechny existující kategorie a dokázal vozit medaile po dobu 55 let (v roce 1946 vyhrál mistrovský závod a roku 2001 uzavřel ve věku 81 let svůj účet vítězstvím v kategorii nad 80 let) – Přemysla Dolenského. Poznamenejme, že na Štefka autor nezapomněl a spolu s Petrou Kamínkovou a Věnceslavou Pokornou zařazuje do knihy jejich profily coby nejvýraznějších postav závodu.

Kapitola „Výzkum motivace a některých prvků životního stylu běchovických „věrných““ těží z dotazníkového šetření unikátní skupiny běžců, kteří dokázali zaběhnout „Běchovice“ nejméně 20krát (údaje poskytlo 168 z nich, tedy cca 76%). Zřejmě největším překvapením byly údaje o celoživotní kilometráži, které přesahují představy nejen laiků, ale i atletických odborníků (navíc byl patrně objeven světový „rekordman“ v této „guinessovské“ disciplíně).

Závěr knihy je fakticky o sportovním *asketismu* a autor se nevyhýbá ani „temnějším stránkám“ běhání (bolest, utrpení, zranění, smrt).

Povedla se i výtvarná stránka: v knize najdete 16 barevných a 7 historických černobílých fotografií, nemluvě o množství barevných grafů, které doprovázejí statistické údaje. Za 199 Kč lze knihu objednat u vydavatele na webových stránkách www.dumtisku.cz/knihy, nebo je k osobnímu odběru přímo u autora na FTVS UK, či v místě jeho bydliště (Praha 4 – Spořilov, Severní VI, č. 18) po telefonické (724119024) či mailové (milbed@volny.cz) domluvě.